

Vergaderjaar 2007–2008

31 474 XIV

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2008 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die deel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2008 wijzigingen aan te brengen in:

- a. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- b. de begrotingsstaat inzake de baten-lastendiensten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
G. Verburg

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. Leeswijzer
2. Het beleid
 - A. Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties
 - B. De beleidsartikelen
 - C. De niet-beleidsartikelen
3. Openingsbalans Dienst ICT Uitvoering
4. Baten-lastendiensten

1. LEESWIJZER

De suppletore begroting geeft een geactualiseerd beeld van de uitvoering van de begroting 2008. In onderdeel A, de begrotingstoelichting, worden de belangrijkste beleidsmatige mutaties in een overzichtstabel weergegeven en toegelicht.

In onderdeel B van deze suppletore begroting is bij ieder beleidsartikel de tabel «Budgettaire gevolgen van beleid» opgenomen. In deze tabel zijn alle mutaties, zowel beleidsmatig relevante als technische mutaties, opgenomen. De beleidsmatig relevante mutaties worden onder de tabel toegelicht.

In hoofdstuk 3 bij deze suppletore begroting is de openingsbalans van de Dienst ICT Uitvoering (DICTU) opgenomen. De DICTU heeft per 1 januari 2008 de status baten-lastendienst verkregen. De DICTU verzorgt binnen LNV de ICT-applicatieontwikkeling en -beheer.

Bij openingsbalans DICTU worden de materiele ICT activa van de overige baten-lastendiensten en het concern van LNV aan de DICTU overgedragen.

In deze 1e suppletore begrotingswet 2008 van LNV worden de afschrijvingskosten en het beroep op de leenfaciliteit van de DICTU – in relatie tot de overige baten-lastendiensten en het concern van LNV – definitief vastgesteld.

In hoofdstuk 4 zijn de aangepaste staten van baten en lasten en de aangepaste kasstroomoverzichten van de overige baten-lastendiensten LNV opgenomen. Deze aanpassingen zijn voornamelijk het gevolg van bovengenoemde overdracht van de materiele ICT activa aan de DICTU.

2. HET BELEID

A. OVERZICHT BELANGRIJKSTE UITGAVEN- EN ONTVANGSTEN-MUTATIES

Overzicht belangrijkste suppletore uitgavenmutaties 2008 (Voorjaarsnota) (x € 1 mln.)

	Art.nr.	Uitgaven 2008
Stand ontwerpbegroting 2008		2 323,3
Nota van Wijziging		25,0
Belangrijkste suppletore mutaties:		
Veenweidegebieden	24	13,0
Maatregelen VWA	25	10,0
Blauwtong, vrijwillige vaccinatie	25	11,7
Leerlingenaantallen	26	2,3
Kasschuif ICT-investering	29	1,7
Intensiveringen Coalitieakkoord	21/25/26	23,7
Interne begrotingsreserves	21	67,3
Fonds Economische Structuurversterking	21/26	7,6
Loonbijstelling tranche 2008	28	45,7
Prijsbijstelling tranche 2008 (Groen Onderwijs)	28	3,8
Eindejaarsmarge 2007	25	3,6
Overige		8,7
Stand 1e suppletore begroting 2008		2 547,4

Toelichting:

Veenweidegebieden

In het kader van het Programma Groene Hart worden in de Veenweide-

gebieden projecten gestart om de bodemdaling tegen te gaan, waardoor de specifieke culturele waarden en natuurwaarden die aan de veenweiden verbonden zijn, behouden blijven. Hiervoor wordt voor de periode 2008 t/m 2010 € 35 mln. beschikbaar gesteld, waarvan € 13 mln. in 2008.

Maatregelen VWA

De bijdrage aan de Voedsel en Warenautoriteit (VWA) wordt zowel voor 2008 als voor 2009 met € 10 mln. verhoogd. Deze verhoging dient enerzijds ter dekking van maatregelen die voortvloeien uit de Kabinetsreactie op de aanbevelingen van het rapport Hoekstra (kamerstuk 26 991, nr. 177), zoals de inzet van «vliegende brigades», het vergroten van de capaciteit en kwaliteit dierenartsen en herziening van de regeling preventies. Anderzijds dient de verhoging ter dekking van een tijdelijk financieel knelpunt in relatie tot het maatregelenpakket dat in de LNV begroting 2008 is aangekondigd om de begroting van VWA in 2011 in evenwicht te brengen. De kostendekkende tarieven uit dit maatregelenpakket zijn in 2008 met 2 maanden vertraging ingevoerd. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt met de roodvleessector over een verhoging van de in rekening te brengen kosten in 2008 en 2009. Dit leidt nog niet tot volledige kostendekkendheid. Tenslotte zijn er op het principe van kostendekkendheid uitzonderingen gemaakt voor kleine bedrijven.

Blauwtong, vrijwillige vaccinatie

Om runderen, schapen en hobbydieren vrijwillig te kunnen vaccineren tegen blauwtong worden in 2008 vaccins aangeschaft. De uitgaven hiervan worden bij de EU gedeclareerd. Hiervoor wordt (rekening houdend met de voorfinanciering) een tegemoetkoming van per saldo € 2,6 mln. verstrekt. De LNV-uitgavenbegroting wordt in 2008 verhoogd met € 11,7 mln. In 2009 wordt de LNV-ontvangstenbegroting verhoogd met € 9,1 mln., in verband met de EU-bijdrage in 2009.

Leerlingenaantallen

Voor 2008 en latere jaren wordt het totaal beschikbare budget ter bekostiging van alle onderwijssoorten tezamen met structureel € 2,3 mln. verhoogd. De verhoging hangt met name samen met meer promoties bij het Wetenschappelijk Onderwijs en meer leerlingen bij het MBO.

Kasschuif ICT-investering

LNV investeert in ICT ten behoeve van kwaliteits- en efficiencyverbeteringen in de bedrijfsvoering en primair proces. Deze investeringen leiden in de eerste jaren tot extra uitgaven en in latere jaren tot besparingen in de uitvoering. In verband hiermee wordt een kasschuif verwerkt, waarbij de LNV-begroting in 2008 wordt verhoogd met € 1,7 mln.

Intensiveringen Coalitieakkoord

Uit hoofde van de intensiveringen uit het Coalitieakkoord tranche 2008 wordt de LNV-begroting als volgt verhoogd:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Enveloppe Ondernemen, Groene Economie						
Transitie Noordzeevervisserij	10,0	10,0	5,0			
Enveloppe innovatie, kennis en onderzoek						
Chemisch, biologische, radiologische en nucleair (CRBN)	0,8	1,6	1,6	1,6	1,6	0,8
Enveloppe Onderwijs						
Groen onderwijs	12,9	12,5	12,2	12,2	12,4	12,4
Totaal	23,7	24,1	18,8	13,8	14,0	13,2

Transitie Noordzeevervisserij

LNV realiseert in goed overleg met de sector een transitie van de Noordzeevervisserij om enerzijds de noodzakelijke innovatie, gericht op meer duurzaamheid, energiebesparing en samenwerking in de keten te ondersteunen en anderzijds te komen tot een betere balans tussen vangstbestanden en vangstcapaciteit.

Chemisch, biologische, radiologische en nucleair (CRBN)

Het thema CBRN-weerstandsverhoging onderzoekinstellingen richt zich op het treffen van veiligheidsmaatregelen bij publieke onderzoekinstellingen, waaronder universiteiten en onderzoeksinstituten binnen het LNV-domein.

Onderwijsintensiveringen-Coalitieakkoord

Vanuit de begroting van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen worden structureel middelen overgeboekt ten behoeve van kwaliteitsmaatregelen (voornamelijk gratis schoolboeken VO en verbetering carrièreperspectief) en maatschappelijke stages ten behoeve van het groene onderwijs.

Interne begrotingsreserves

Met ingang van 2008 worden op de LNV-begroting interne begrotingsreserves ingesteld. Het betreft het omzetten van de garantievermogens van een drietal stichtingen, te weten het Ontwikkeling en Saneringsfonds voor de Landbouw, het Ontwikkeling en Saneringsfonds voor de Visserij en het Borgstellingsfonds. De middelen van deze fondsen werden tot 1 januari 2008 voor het grootste deel in rekening courant aangehouden bij 's Rijks schatkist (de Rijkshoofdboekhouding).

Als gevolg van het instellen van deze interne begrotingsreserves wordt zowel de uitgaven- als de ontvangstenbegroting van LNV met € 67,3 mln. verhoogd.

Fonds Economische Structuurversterking

Vanuit het Fonds Economische Structuurversterking worden middelen overgeheveld naar de LNV-begroting ten behoeve van de volgende onderzoeksprojecten:

Onderzoeksprojecten	
Aviaire Influenza	4,3
Transitie Duurzame Landbouw	0,7
Potato Genome Science	1,0
Plantenkundig Onderzoek	1,7
Luchtkwaliteit	- 0,1
Totaal	7,6

Eindejaarsmarge 2007

De positieve eindejaarsmarge 2007 ad € 3,6 mln. wordt vrijwel geheel ingezet ter verhoging van de bijdrage aan de VWA. Dit hangt samen met een budgetoverheveling nog in 2007 door het ministerie van VWS aan het ministerie van LNV van € 3,5 mln. als bijdrage in de oplossing van de financiële problematiek bij de VWA. Deze bijdrage wordt in 2008 bij het onderhavige wetsvoorstel aan de bijdrage VWA toegevoegd.

**Overzicht belangrijkste suppletore ontvangstenmutaties 2008 (Voorjaarsnota)
(x € 1 mln.)**

	Art.nr.	Ontvangsten 2008
Stand ontwerpbegroting 2008		630,9
Interne begrotingsreserves	21	67,3
Fonds Economische Structuurversterking	26	7,6
Verkoop gronden BBL	24	4,3
Overig		3,6
Stand 1e suppletore begroting 2008		713,8

Verkoop gronden BBL

In 2007 is € 18,6 mln. van de geraamde ontvangstentaakstelling ad € 22,9 mln. uit hoofde van de verkoop van gronden door het Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL) gerealiseerd. De resterende € 4,3 mln. wordt in 2008 ontvangen.

B. DE BELEIDSARTIKELEN

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

21 Duurzaam ondernemen	Stand ontwerp-begroting 2008	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting 2008	Stand 1e suppletore begroting 2008	Mutatie 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	316 708	20 000	72 865	409 573	9 923	5 425	297	193
Uitgaven	301 967	20 000	73 176	395 143	9 157	4 571	276	622
Programma-uitgaven:	130 744	18 500	74 885	224 129	8 701	4 391	663	1 000
– waarvan juridisch verplicht	46 367			46 367				
21.11 Verbeteren van ondernemerschap en ondernemersklimaat	6 455		39 982	46 437	1 000	1 000	1 000	1 000
21.12 Bevorderen van maatschappelijk geaccepteerde productievoorwaarden en dierenwelzijn	19 326		1 318	20 644	- 1 533	- 1 140	- 437	0
21.13 Bevorderen van duurzame productiemethoden en bedrijfssystemen w.o. biologische landbouw	89 019		9 905	98 924	- 917	- 869	- 300	0
21.14 Bevorderen duurzame vangst en kweek van vis en schelpdieren	7 261	20 000	23 351	50 612	9 751	5 000		
21.15 Bevorderen van duurzame ketens	8 683	- 1 500	329	7 512	400	400	400	
Apparaatsuitgaven	171 223	1 500	15 946	171 014	456	180	- 387	- 387
21.21 Apparaat	16 855		800	17 655	811	851	925	925
21.22 Baten-lastendiensten	154 368	1 500	- 2 509	153 359	- 355	- 671	- 1 312	- 1 312
Ontvangsten	9 869		68 934	78 803	0	0	0	0

Toelichting:

De mutaties op dit artikel houden met name verband met het volgende:

- In verband met de inwerkingtreding van de Kaderwet ZBO per 1 februari 2007 worden de Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw, het Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Landbouw en het Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Visserij opgeheven. De (garantie)vermogens van de 3 bovengenoemde stichtingen worden in de loop van 2008 overgeheveld naar 3 nieuwe interne begrotingsreserves op de LNV-begroting. In verband met deze vermogensoverheveling naar de LNV begroting worden zowel de uitgaven en de ontvangsten op dit artikel verhoogd met een totaal bedrag van € 67,3 mln.
- De verhoging van het budget met € 40 mln. op OD 21.11 hangt samen met het instellen van een interne begrotingsreserve i.v.m. de overhe-

veling van het (garantie)vermogen van de Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw.

- De budgetverhoging op OD 21.13 hangt voor € 13,4 mln. samen met het instellen van een interne begrotingsreserve i.v.m de overheveling van het vermogen van het Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de landbouw. Daartegenover staat een budgetverlaging van circa € 3 mln., o.a. voor de uitvoering van het project «Koe in de wei» (€ 2,2 mln. naar OD 21.12) en het actieplan voor de agrologistiek (€ 0,3 mln. naar OD 21.15).
- Het budget op OD 21.14 wordt voor de jaren 2008 t/m 2010 verhoogd met € 25 mln. uit hoofde van de intensiveringsmiddelen uit het Coalitieakkoord: enveloppe Ondernemerschap. Deze middelen zijn bedoeld voor de transitie van de Noordzee visserij naar een meer duurzame sector. De verhoging voor 2008 bedraagt € 10 mln. Daarnaast wordt het budget van deze OD in 2008 verhoogd met € 13,9 mln. als gevolg van het instellen van een interne begrotingsreserve i.v.m. de overheveling van het vermogen van het Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Visserij.
- De verhoging van het budget op OD 21.21 hangt grotendeels samen met enerzijds een hogere bijdrage van structureel € 3 mln. per jaar aan de nieuw op te richten Rijksrederij bij het ministerie van V&W, waar de LNV-schepen deel vanuit zullen maken. Dit houdt verband met het feit dat een deel van de rente- en afschrijvingskosten van deze nieuwe baten-lastendienst zullen worden doorberekend aan LNV. Anderzijds wordt het budget met structureel € 1,9 mln. verlaagd in verband met de overdracht van het schip «Barend Biesheuvel» aan de Kustwacht.
- De mutatie op OD 21.22 hangt voor € 1,2 mln. samen met het invulling geven aan het amendement Jacobi op de begroting 2008 (kamerstuk 31 200 XIV, nr. 14). Zie hiervoor de toelichting op OD 23.22. Tevens wordt met deze mutatie € 1,5 mln. van de in het Coalitieakkoord afgesproken huisvestingstaakstelling (LNV in totaal € 2,1 mln.) op dit OD ingevuld.

De verhoging van de ontvangstenraming is voornamelijk het gevolg van het instellen van de drie begrotingsreserves en het gelijktijdig opheffen van de drie eerder genoemde fondsen (Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Landbouw, Ontwikkelings- en Saneringsfonds voor de Visserij en de Stichting Borgstellingsfonds voor de Landbouw).

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

22 Agrarische ruimte	Stand ontwerp-begroting 2008	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting 2008	Stand 1e suppletore begroting 2008	Mutatie 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	18 525		- 602	17 923	- 618	- 36	- 73	- 73
Uitgaven	42 878		- 602	42 276	- 618	- 36	- 73	- 73
Programma-uitgaven	31 766		- 550	31 216	- 600			
- waarvan juridisch verplicht	31 766							
22.11 Ruimte voor grondgebonden landbouw	19 479		- 550	18 929	- 600			
22.12 Ruimte voor niet grondgebonden landbouw	12 287			12 287				
Apparaatsuitgaven	11 112		- 52	11 060	- 18	- 36	- 73	- 73
22.21 apparaat	126			126				
22.22 baten-lastendiensten	10 986		- 52	10 934	- 18	- 36	- 73	- 73
Ontvangsten	42 820			42 820				

Toelichting:

De mutaties op dit artikel houden met name verband met het volgende:

- In 2007 is de terugbetaling door LNV van door provincies voor-gefinancierde landinrichtingsrente sneller uitgevoerd dan gepland. Op grond hiervan is in 2007 € 1,2 mln. meer uitgegeven. Dit leidt tot lagere uitgaven op OD 22.11 in 2008 en 2009.

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

23 Natuur	Stand ontwerp-begroting 2008	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting 2008	Stand 1e suppletore begroting 2008	Mutatie 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	288 473	8 000	- 2 346	294 127	- 5 735	- 5 210	- 3 829	- 3 228
- waarvan garanties	58 813							
Uitgaven	516 929	8 000	- 1 033	523 896	791	734	463	- 932
Programma-uitgaven	444 684	8 000	- 3 627	449 057	719	737	619	- 776
- waarvan juridisch verplicht	320 294							
23.11 Verwerven Ecologische Hoofdstructuur	81 843		- 1 000	80 843	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000
23.12 Inrichten Ecologische Hoofdstructuur	141 272			141 272				
23.13 Beheren Ecologische Hoofdstructuur	157 338	6 000	1 000	164 338	1 000	1 000	1 000	1 000
23.14 Beheer van de natuur buiten de EHS en beschermen van de internationale biodiversiteit	64 231	2 000	- 3 627	62 604	719	737	619	- 776
Apparaatsuitgaven	72 245		2 594	74 839	72	- 3	- 156	- 156
23.21 apparaat	6 442		163	6 605	203	258	374	374
23.22 baten- lastendiensten	65 803		2 431	68 234	- 131	- 261	- 530	- 530
Ontvangsten	85 795			85 795				

Toelichting:

De mutaties op dit artikel houden voornamelijk verband met het volgende:

- Bij 2e suppletore begroting 2007 is het verplichtingenbudget verhoogd met € 20 mln. voor onder meer projecten in het kader van Natura 2000 (OD23.14). Thans vindt de meerjarige compensatie plaats waarbij de verplichtingenbudgetten vanaf 2008 worden verlaagd. Tegenover deze verlaging staat voor 2008 een verplichtingenverhoging als gevolg van budgetoverhevelingen van de Ministeries van VROM en EZ van in totaal € 5,5 mln. (OD23.14) ten behoeve van het programma Leren voor Duurzame Ontwikkeling. Via dit programma draagt LNV bij aan bewustwording en houdingsverandering bij burgers rond thema's als plattelandontwikkeling, voedselveiligheid, voedselzekerheid, landschap, milieu en dierenwelzijn. De hiermee samenhangende uitgavenmutatie wordt meerjarig verwerkt.

OD 23.13

- De meerjarige uitgavenverhoging op Beheren Ecologische Hoofdstructuur van € 1 mln. houdt verband met een bijdrage aan de provincie Drenthe voor de Subsidieregeling Natuurbeheer als onderdeel van het ILG. Compensatie vindt plaats vanuit OD 23.11 Verwerven Ecologische Hoofdstructuur (OD 23.11).

OD23.14

- De uitgavenverlaging op Beheer van de natuur buiten de EHS houdt verband met het invulling geven aan het amendement Cramer (TK vergaderjaar 2007-2008, 31 200 XIV, nr. 30) waarin de Kamer voor de begroting 2008 heeft aangegeven dat binnen artikel 26 € 5,0 mln. dient te worden vrijgemaakt voor financiering van de uitvoering van de nota Natuur- en Milieueducatie. Deze vorm van educatie draagt bij aan kennis van natuur en milieu bij kinderen, en versterkt de betrokkenheid

van kinderen bij natuur en beheer en onderhoud hiervan. Omdat de in het amendement voorgestane herschikking op OD 26.15 niet voor het gehele bedrag mogelijk is, vindt voor € 2,0 mln. compensatie vanuit onderhavig OD plaats.

- Tevens vindt voor 2008 vanuit deze operationele doelstelling compensatie plaats voor het opstellen van beheersplannen door de Dienst Landelijk Gebied ad € 1,7 mln.

De hogere bijdrage aan de baten-lastendiensten houdt verband met het volgende:

- De bijdrage aan de Dienst Landelijk Gebied wordt verhoogd met € 1,7 mln. voor het opstellen van beheersplannen in het kader van Natura 2000 door de Dienst Landelijk Gebied.
- In de begroting 2008 is amendement Jacobi (Kmst 31 200 XIV, nr. 14) verwerkt. Hierbij is € 1,5 mln. toegevoegd aan de bijdrage Algemene Inspectiedienst op artikel 21 ter uitbreiding van de handhavingscapaciteit op CITES (Convention on International Trade in Endangered Species). Ter invulling van dit amendement wordt € 1,2 mln. overgeheveld naar artikel 23 ten behoeve van het houden van aselechte steekproeven door de AID (€ 0,6 mln.) en voor uitvoeringskosten van de digitale uitwisseling van gegevens tussen handhavers en digitalisering van CITES-aanvragen door de Dienst Regelingen (€ 0,6 mln.)
- Ter invulling van de huisvestingstaakstelling uit het Coalitieakkoord die in de begroting 2008 is verwerkt (LNV in totaal € 2,1 mln.) worden de bijdragen aan de Algemene Inspectiedienst, de Dienst Landelijk Gebied en de Dienst Regelingen in totaal met € 0,5 mln. verlaagd.

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

24 Landschap en recreatie	Stand ontwerp-begroting 2008	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting 2008	Stand 1e suppletore begroting 2008	Mutatie 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	80 189	5 000	12 971	98 160	10 131	12 077	39	139
Uitgaven	177 693	5 000	12 942	195 635	10 131	12 077	39	139
Programma-uitgaven	140 725	5 000	12 805	158 530	9 897	11 897	- 29	71
- waarvan juridisch verplicht	84 741							
24.11 Nationale Landschappen	18 851		- 66	18 785				
24.12 Landschap Algemeen	4 554		12 996	17 550	9 822	11 822	- 104	- 4
24.13 Recreatie om de Stad	79 125	5 000	- 200	83 925				
24.14 Recreatie algemeen	38 195		75	38 270	75	75	75	75
Apparaatsuitgaven	36 968		137	37 105	234	180	68	68
24.21 apparaat	4 279		293	4 572	287	287	286	286
24.22 baten-lastendiensten	32 689		- 156	32 533	- 53	- 107	- 218	- 218
Ontvangsten	28 529		4 300	32 829				

Toelichting:

De mutaties op de uitgaven en verplichtingen houden voornamelijk verband met het volgende:

- In het kader van het Programma Groene Hart worden in de Veenweidegebieden projecten gestart om de bodemdaling tegen te gaan, waardoor de specifieke culturele waarden en natuurwaarden die aan de veenweiden verbonden zijn, behouden blijven. Hiervoor wordt voor de periode 2008 t/m 2010 op OD 24.12 Landschap Algemeen € 35 mln. beschikbaar gesteld.

De mutatie op de ontvangsten houdt verband met het volgende:

- In 2007 is € 18,6 mln. van de geraamde ontvangstentaakstelling ad € 22,9 mln. uit hoofde van de verkoop van gronden door het Bureau

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

25 Voedselkwaliteit en Diergezondheid	Stand ontwerp-begroting 2008	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting 2008	Stand 1e suppletore begroting 2008	Mutatie 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	89 472		26 821	116 293	11 595	1 573	1 421	1 422
Uitgaven	90 672		26 582	117 254	11 595	1 573	1 421	1 422
Programma-uitgaven	38 866		12 803	51 669	1 737	1 736	1 635	1 636
waarvan juridisch verplicht	7 165							
25.11 Bevorderen van kwalitatief hoogwaardig voedselaanbod en consumptiepatroon	21 456		445	21 901	1 637	1 636	1 635	1 636
25.12 Handhaven diergezondheidsniveau	17 410		12 358	29 768	100	100		
Apparaatsuitgaven	51 806		13 779	65 585	9 858	- 163	- 214	- 214
U25.21 Apparaat	6 455		- 97	6 358	- 77	- 39	36	36
U25.22 baten-lastendiensten	45 351		13 876	59 227	9 935	- 124	- 250	- 250
Ontvangsten	13 447		900	14 347	9 100			

Toelichting:

De mutatie op het onderdeel baten-lastendiensten (OD 25.22) houdt verband met het volgende:

- De bijdrage aan de Voedsel en Warenautoriteit (VWA) wordt zowel voor 2008 als voor 2009 met € 10 mln. verhoogd. Deze verhoging dient enerzijds ter dekking van maatregelen die voortvloeien uit de Kabinetsreactie op de aanbevelingen van het rapport Hoekstra (kamerstuk 26 991, nr. 177), zoals de inzet van «vliegende brigades», het vergroten van de capaciteit en kwaliteit dierenartsen en herziening van de regeling preventies. Anderzijds dient de verhoging ter dekking van een tijdelijk financieel knelpunt in relatie tot het maatregelenpakket dat in de LNV begroting 2008 is aangekondigd om de begroting van VWA in 2011 in evenwicht te brengen. De kostendekkende tarieven uit dit maatregelenpakket zijn in 2008 met 2 maanden vertraging ingevoerd. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt met de roodvleessector over een verhoging van de in rekening te brengen kosten in 2008 en 2009. Dit leidt nog niet tot volledige kostendekkendheid. Tenslotte zijn er op het principe van kostendekkendheid uitzonderingen gemaakt voor kleine bedrijven.
- Het Ministerie van VWS heeft in 2007 middels budgetoverheveling een bijdrage geleverd aan LNV van € 3,5 mln. ter oplossing van de financiële problematiek bij de VWA. Deze bijdrage wordt in 2008 bij het onderhavige wetsvoorstel aan de bijdrage VWA toegevoegd.
- De bijdrage aan de Dienst Regelingen wordt voor 2008 met € 0,3 mln. verhoogd ten behoeve van de voorbereiding van de implementatie van de elektronische registratie en identificatie van schapen en geiten.

De verhoging van de uitgaven op OD 25.11 houdt voornamelijk verband met de intensiveringmiddelen uit het Coalitieakkoord in het kader van de CBRN-weerstandsverhoging (Chemisch, Biologisch, Radiologisch en Nucleair). Deze middelen zijn bedoeld voor het treffen van veiligheidsmaatregelen bij publieke onderzoeksinstituten, waaronder universiteiten en onderzoeksinstituten binnen het LNV-domein.

De mutatie op OD 25.12 Handhaven diergezondheidsniveau houdt verband met het volgende:

- Om runderen, schapen en hobbydieren vrijwillig te kunnen vaccineren

tegen blauwtong worden in 2008 vaccins aangeschaft. De uitgaven hiervan worden bij de EU gedeclareerd. Hiervoor wordt (rekening houdend met de voorfinanciering) een tegemoetkoming van per saldo € 2,6 mln. verstrekt. De LNV-uitgavenbegroting wordt in 2008 verhoogd met € 11,7 mln. In 2009 wordt de LNV-ontvangstenbegroting verhoogd met € 9,1 mln., in verband met de EU-bijdrage in 2009.

- Het Ministerie van Buitenlandse Zaken levert voor 2008 een bijdrage van € 0,9 mln. in het kader van het Partnerschap Preventie en Bestrijding Vogelgriep Indonesië. Hiertegenover staan hogere ontvangsten van dezelfde omvang.
- Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport stelt voor 2008 t/m 2010 € 0,1 mln. beschikbaar aan het Dutch Wildlife Health Centre (DWHC). Deze instelling houdt zich onder meer bezig met het bundelen van kennis tussen de veterinaire en de volksgezondheidssector op het gebied van in het wild levende dieren.
- In 2008 vindt voor € 0,3 mln. compensatie plaats voor een hogere bijdrage aan de Dienst Regelingen. Deze hogere bijdrage is noodzakelijk voor de voorbereiding van de implementatie van de elektronische registratie en identificatie van schapen en geiten.

De mutatie op de ontvangsten in 2009 houdt verband met de EU-bijdrage voor de vaccinatie van dieren tegen blauwtong (zie uitgaven OD 25.12)

(bedragen x € 1 000)

26 Kennis en Innovatie	Stand ontwerp-begroting 2008	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting 2008	Stand 1e suppletore begroting 2008	Mutatie 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	912 534	- 8 000	42 569	947 103	15 488	14 727	14 269	14 211
Uitgaven	919 908	- 8 000	30 066	941 974	17 286	16 982	20 452	14 265
Programma-uitgaven	906 542	- 8 000	29 697	928 239	17 439	17 122	20 557	14 370
- waarvan juridisch verplicht	853 498							
26.15 Kennisontwikkeling en innovatie	160 529	- 8 000	10 870	163 399	2 317	1 032	306	169
26.16 Waarborgen en vernieuwen onderzoek en onderwijs	746 013		18 827	764 840	15 122	16 090	20 251	14 201
Apparaatsuitgaven	13 366		369	13 735	- 153	- 140	- 105	- 105
26.21 apparaat	12 717		- 166	12 551	- 153	- 140	- 105	- 105
26.22 baten- lastendiensten	649		535	1 184				
Ontvangsten	24 418		6 489	30 907	303	1 646	5 868	

Toelichting:

De mutatie op OD 26.15 Kennisontwikkeling en innovatie houdt verband met het volgende:

- Als gevolg van het amendement Cramer (TK, vergaderjaar 2007–2008, 31 200 XIV, nr. 30) met betrekking tot de financiering van de nota Natuur- en Milieu- educatie ad € 5,0 mln. en het amendement Jacobi/Jager (TK, vergaderjaar 2007–2008, 31 200 XIV, nr. 29) met betrekking tot de financiering van weidevogelbeheer ad € 6,0 mln. is een budgettaire herschikking nodig. Beide amendementen voorzien in dekking van in totaal € 11 mln. ten laste van OD 26.15. Op deze OD is echter onvoldoende budgettaire ruimte om de volledige € 11 mln. te dekken. Om de met bovengenoemde amendementen samenhangende budgetten beschikbaar te hebben, wordt OD 26.15 verhoogd met € 4,5 mln. Hiervan wordt € 1,0 mln. gerealiseerd via een overboeking van het ministerie van VROM en via een verlaging van OD 23.14 en OD 26.16 met € 2,0 mln. respectievelijk € 1,5 mln.

- Tevens wordt dit OD verhoogd met € 6,1 mln. voor de uitvoering van diverse onderzoeksprojecten op het gebied van gewasbescherming en bemesting welke door DLO worden uitgevoerd.

De mutatie op OD 26.16 Waarborgen en vernieuwen onderzoek en innovatie houdt verband met het volgende:

- Samenhangende met de gemaakte afspraken vanuit het Coalitieakkoord wordt OD 26.16 verhoogd met € 12,9 mln. via een overboeking van middelen vanuit het ministerie van OCW. Dit ten behoeve van kwaliteitsmaatregelen (voornamelijk gratis schoolboeken VO en verbetering carrièreperspectief) en maatschappelijke stages in het groene onderwijs.
- Daarnaast wordt dit OD structureel verhoogd met € 2,3 mln. samenhangende met meer promoties bij het Wetenschappelijk Onderwijs en meer leerlingen bij het MBO.
- Tot slot zijn aan dit OD middelen toegevoegd vanuit het FES ten behoeve van de uitvoering van de onderzoeksprojecten Aviaire Influenza, Transitie Duurzame Landbouw en Potato Genome Science.

De verhoging van de ontvangsten hangt samen met de onderzoeksprojecten Aviaire Influenza, Transitie Duurzame Landbouw en Potato Genome Science, die vanuit het Fonds Economische Structuurverwerking (FES) gefinancierd worden.

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

27 Bodem, water en reconstructie zandgebieden	Stand ontwerp-begroting 2008	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting 2008	Stand 1e suppletore begroting 2008	Mutatie 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	22 583		- 104	22 479	- 36	- 71	- 145	- 145
Uitgaven	64 635		- 104	64 531	- 36	- 71	- 145	- 145
Programma-uitgaven	44 540			44 540				
- waarvan juridisch verplicht	42 052							
27.11 Reconstructie zandgebieden	44 221			44 221				
27.12 Bodem en water	319			319				
Apparaatsuitgaven	20 095		- 104	19 991	- 36	- 71	- 145	- 145
27.21 apparaat	183			183				
27.22 baten- lastendiensten	19 912		- 104	19 808	- 36	- 71	- 145	- 145
Ontvangsten	331			331				

C. DE NIET-BELEIDSARTIKELLEN

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

28 Nominaal en onvoorzien	Stand ontwerp-begroting 2008	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting 2008	Stand 1e suppletore begroting 2008	Mutatie 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	- 500		50 404	49 904	50 068	50 302	51 441	51 269
Uitgaven	- 500		50 404	49 904	50 068	50 302	51 441	51 269
28.11 Prijsbijstelling	0		3 810	3 810	3 792	3 752	3 744	3 712
28.12 Loonbijstelling	0		45 740	45 740	45 276	44 550	43 527	43 387
28.13 Onvoorzien	- 500		854	354	1 000	2 000	4 170	4 170
Ontvangsten								

Toelichting:

- Op OD28.11 is de prijsbijstellingstranche 2008 voor alleen het onderwijsdeel toegevoegd. Bij begroting 2008 heeft het Kabinet besloten tot een aanvullend pakket maatregelen, waarbij de prijsbijstelling vallend binnen het kader RBG-eng alleen voor het OCW- en Defensie-deel wordt uitgekeerd. De toedeling van de prijsbijstelling over de artikelen wordt verwerkt in de ontwerpbegroting 2009.
- Op OD 28.12 is de loonbijstellingstranche 2008 aan de LNV-begroting toegevoegd. De toedeling van de loonbijstelling over de artikelen wordt verwerkt in de ontwerpbegroting 2009.
- Met de mutatie op OD 28.13 wordt de taakstelling materieel uit het aanvullend pakket maatregelen waartoe het Kabinet bij begroting 2008 heeft besloten, verdeeld over alle materieel budgetten van de LNV begroting.

Budgettaire gevolgen van beleid (bedragen x € 1 000)

29 Algemeen	Stand ontwerp-begroting 2008	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting 2008	Stand 1e suppletore begroting 2008	Mutatie 2009	Mutatie 2010	Mutatie 2011	Mutatie 2012
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)				
Verplichtingen	211 296		7 767	219 063	6 752	7 032	- 2 657	3 343
Uitgaven	209 092		7 767	216 859	6 752	7 032	- 2 657	3 343
Programma-uitgaven	40 324		926	41 250	926	926	926	926
29.11 Internationale contributies	7 421		926	8 347	926	926	926	926
29.12 Uitvoering van EU-maatregelen	32 903		0	32 903	0	0	0	0
Apparaatsuitgaven	168 768		6 841	175 609	5 826	6 106	- 3 583	2 417
29.21 Apparaat	160 131		- 473	159 658	5 840	6 131	- 3 536	- 3 536
29.22 Baten-lastendiensten	8 637		7 324	15 951	- 14	- 25	- 47	- 47
Ontvangsten	425 716		2 254	427 770	2 654	2 654	2 654	2 654

Toelichting:

De mutatie op OD 29.11 Internationale contributies houdt verband met de verhoging van de FAO contributie (ad € 0,5 mln.) en de verhoging van overige internationale contributies (ad € 0,4 mln.).

Er doet zich een aantal mutaties voor op OD 29.21 Apparaat, waarmee het budget per saldo met € 0,5 mln. wordt verlaagd:

- De archief- en personeels medewerkers worden vanuit directies en diensten ondergebracht naar een centrale DIV-share en een centrale PSC-share (ad. € 2,9 mln.). De apparaatsuitgaven van deze shares worden verantwoord op het artikel 29 Algemeen.
- De ICT-uitgaven van het kerndepartement ad € 7,1 mln. worden toegevoegd aan de bijdrage baten-lastendienst DICTU op OD 29.22.
- De invulling van de huisvestingstaakstelling ad € 2,1 mln. uit het Coalitieakkoord voor het jaar 2008. Deze taakstelling is in afwachting van de invulling bij begroting 2008 op dit OD verwerkt.
- LNV investeert in ICT ten behoeve van kwaliteits- en efficiencyverbeteringen in de bedrijfsvoering en primair proces. Deze investeringen leiden in de eerste jaren tot extra uitgaven en in latere jaren tot besparingen in de uitvoering. In verband hiermee wordt een kasschuif verwerkt, waarbij de LNV-begroting in 2008 wordt verhoogd met € 1,7 mln.

De mutatie bij de ontvangsten houdt verband met het doorbelasten van werkzaamheden door de centrale PSC-share aan de baten-lastendiensten

(€ 2,1 mln. structureel). Verder is de taakstelling High Trust uit het Coalitie-akkoord verwerkt (2008: € 0,2 mln. 2009 en volgende jaren: € 0,6 mln.)

3. OPENINGSBALANS DICTU PER 1 JANUARI 2008

Balans per 1 januari 2008 (in € 1 000)

	01-01-2008
Activa	
Immateriele activa	2 679
Materiele activa	
– grond en gebouwen	
– installatie en inventarissen	9 070
– overige materiele activa	
Voorraden	
Debiteuren	1 202
Nog te ontvangen bedragen	9 613
Liquide middelen	
Totaal activa	22 564
Passiva	
Eigen Vermogen	
– Exploitatiereserve	
– verplichte reserves	
onverdeeld resultaat	
Leningen Ministerie van Financiën	
– > 1 jaar	7 542
– > 5 jaar	259
Voorzieningen	
Crediteuren	3 957
Nog te betalen kosten	10 806
Totaal passiva	22 564

4. BATEN-LASTENDIENSTEN

De begroting van baten en lasten en het kasstroomoverzicht van de baten-lastendiensten zijn voornamelijk gewijzigd als gevolg van de overgang van materiële ICT activa van de baten-lastendiensten naar de Dienst ICT Uitvoering (DICTU).

De belangrijkste overige wijzigingen zijn toegelicht onder de betreffende begrotingen van baten en lasten en kasstroomoverzichten.

Algemene Inspectie Dienst (AID)

Begroting van baten en lasten

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of –) 1e suppletore begroting
Baten		
Opbrengst moederdepartement	66 235	787
Opbrengst overige departementen	0	0
Opbrengst derden	450	0
Rentebaten	100	0
Bijzondere baten	0	0
Totaal Baten	66 785	787
Lasten		
Apparaatskosten		
– personele kosten	42 393	1 418
– materiële kosten	19 427	617
Rentelasten	434	0
Afschrijvingskosten		

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
- materieel	3 429	- 928
- immaterieel	1 100	- 320
Dotaties voorzieningen	0	
Bijzondere lasten	0	
Totaal lasten	66 783	787
Saldo	2	0

Toelichting:

De hogere apparaatskosten houden verband met het feit dat het uiteindelijke opdrachtenpakket voor de AID in 2008 hoger is uitgekomen dan het opdrachtenpakket ten tijde van het opstellen van de initiële begroting 2008.

Kasstroomoverzicht

(Bedragen x € 1000)

Omschrijving	(1) Oorspronkelijk vastgestelde begroting	(2) Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
1 Rekening Courant RHB 1-1-2008 (incl. deposito)	7 343	+ 1 035
2. Totaal operationele kasstroom	4 507	- 2 765
3a Totaal investeringen (-/-)	- 8 163	+ 2 800
3b Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	450	+ 705
3. Totaal investeringkasstroom	- 7 713	+ 3 541
4a eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0
4b eenmalige storting door het moederdepartement (+)	0	0
4c aflossingen op leningen (-/-)	- 3 734	+ 393
4d beroep op leenfaciliteit (+)	7 713	- 2 766
4. Totaal financieringskasstroom	3 979	- 2 373
5 Rekening Courant RHB 31-12-2008 (incl. deposito)	8 116	- 562

Dienst ICT Uitvoering (DICTU)

Begroting van baten en lasten

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
Baten		
Opbrengst moederdepartement	95 501	2 304
Opbrengst overige departementen		
Opbrengst derden	1 950	- 1 950
Rentebaten	160	- 160
Bijzondere baten	0	0
Totaal Baten	97 611	194
Lasten		
Apparaatskosten	60 824	21 018
- personele kosten	16 431	3 488
- overig personeel	21 440	8 236
- materiële kosten	22 953	9 294
Huisvesting	3 070	- 970
Rentelasten	2 618	- 1 553
Afschrijvingskosten	31 062	- 23 571
- materieel conversie	0	5 500
- materieel	7 008	- 6 017
- immaterieel	24 054	- 23 054
Dotaties voorzieningen	0	0

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
Bijzondere lasten	0	0
Totaal lasten	97 574	- 5 076
Saldo	37	5 270

Toelichting:

De totale lasten bij de DICTU nemen met € 5 mln. af. Enerzijds is sprake van een toename van ICT kosten ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting DICTU, omdat het meerjaren ICT-investeringsplan (MIP ICT LNV) onlangs is vastgesteld. Anderzijds vallen de afschrijvingskosten dit jaar met € 23,6 mln. lager uit als gevolg van de tot 1-1-2009 vertraagde overdracht van de immateriële vaste activa van de baten-lasten diensten naar de DICTU.

Kasstroomoverzicht DICTU

(Bedragen x € 1000)

Omschrijving	(1) Oorspronkelijk vastgestelde begroting	(2) Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
1 Rekening Courant RHB 1-1-2008 (incl. deposito)	0	0
2a. Saldo van baten en lasten	37	5 270
2b. Gecorrigeerd voor afschrijvingen	31 062	- 23 571
2c. Gecorrigeerd voor mut. In werkkap	- 4 560	4 560
2. Totaal operationele kasstroom	26 539	- 13 741
3a Totaal investeringen (-/-)	- 35 196	9 232
3b Totaal boekwaarde	0	0
3c desinvesteringen (+)		
3. Totaal investeringkasstroom	- 35 196	9 232
4a eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	- 4 600
4b eenmalige storting door het moederdepartement (+)	0	0
4c aflossingen op leningen (-/-)	- 26 502	19 011
4d beroep op leenfaciliteit (+)	35 196	- 9 232
4. Totaal financieringskasstroom	8 694	5 179
5 Rekening Courant RHB 31-12-2008 (incl. deposito)	37	670

Toelichting:

Het beroep op de leenfaciliteit valt € 9,2 mln. lager uit. Deze verlaging houdt verband met de verschuiving van de overdrachtsdatum van 1-1-2008 naar 1-1-2009 voor de immateriële vaste ICT activa van de baten-lastendiensten naar de DICTU.

Dienst Landelijk Gebied (DLG)

Begroting van baten en laten

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
Baten		
Opbrengst moederdepartement	105 551	1 181
Opbrengst overige departementen	2 436	0
Opbrengst derden	11 349	0
Rentebaten	581	1
Bijzondere baten	0	0

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
Totaal Baten	119 917	1 182
Lasten		
Apparaatskosten		
– personele kosten	80 967	1 572
– materiële kosten	29 759	– 519
Rentelasten	941	75
Afschrijvingskosten		
– materieel	4 075	27
– immaterieel	4 075	27
Dotaties voorzieningen	100	0
Bijzondere lasten	0	0
Totaal lasten	119 917	1 182
Saldo	0	0

Toelichting:

De verhoging van de opbrengst moederdepartement en de personele kosten hangen samen met de uitvoeringskosten ten behoeve van Natura 2000.

Kasstroomoverzicht

(Bedragen x € 1000)

Omschrijving	(1) Oorspronkelijk vastgestelde begroting	(2) Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
1 Rekening Courant RHB 1-1-2008 (incl. deposito)	13 215	0
2. Totaal operationele kasstroom	8 150	– 796
3a Totaal investeringen (-/-)	– 10 681	– 533
3b Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	1 663
3. Totaal investeringkasstroom	– 10 681	1 130
4a eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0
4b eenmalige storting door het moederdepartement (+)	0	0
4c aflossingen op leningen (-/-)	– 8 150	– 867
4d beroep op leenfaciliteit (+)	10 681	533
4. Totaal financieringskasstroom	2 531	– 334
5 Rekening Courant RHB 31-12-2008 (incl. deposito)	13 215	0

Dienst Regelingen (DR)

Begroting van baten en lasten

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
Baten		
Opbrengst moederdepartement	118 024	– 251
Opbrengst overige departementen	738	0
Opbrengst derden	10 100	0
Rentebaten	200	0
Bijzondere baten	0	0
Totaal Baten	129 062	– 251
Lasten		
Apparaatskosten		
– personele kosten	64 453	– 2 492
– materiële kosten	44 789	– 833
Rentelasten	1 620	374

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
Afschrijvingskosten		
- materieel	2 400	1 000
- immaterieel	15 800	1 700
Dotaties voorzieningen	0	
Bijzondere lasten	0	
Totaal lasten	129 062	- 251
Saldo	0	0

Kasstroomoverzicht

(Bedragen x € 1000)

Omschrijving	(1) Oorspronkelijk vastgestelde begroting	(2) Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
1 Rekening Courant RHB 1-1-2008 (incl. deposito)	10 502	- 9 748
2. Totaal operationele kasstroom	18 298	1 548
3a Totaal investeringen (-/-)	- 15 000	- 3 000
3b Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)	0	1 229
3. Totaal investeringskasstroom	- 15 000	- 1 771
4a eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0
4b eenmalige storting door het moederdepartement (+)	0	0
4c aflossingen op leningen (-/-)	- 15 954	- 2 200
4d beroep op leenfaciliteit (+)	15 000	3 000
4. Totaal financieringskasstroom	- 954	800
5 Rekening Courant RHB 31-12-2008 (incl. deposito)	12 846	- 12 267

Toelichting:

De Dienst Regelingen heeft zijn materiële ICT- activa grotendeels overgedragen aan de Dictu. De overige mutaties zijn voornamelijk het gevolg van benodigde extra investeringen in 2007 (€ 6 mln.) en 2008 (€ 3 mln.) om de bedrijfstoelage conform de EU-voorschriften te kunnen uitbetalen. Per saldo is sprake van hogere afschrijvingskosten en rentelasten.

Plantenziektenkundige Dienst (PD)

Begroting van baten en lasten

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
Baten		
Opbrengst moederdepartement	14 955	582
Opbrengst overige departementen	0	
Opbrengst derden	2 146	281
Rentebaten	50	0
Bijzondere baten	0	0
Totaal Baten	17 151	863
Lasten		
Apparaatskosten		
- personele kosten	8 719	436
- materiële kosten	7 612	145
Rentelasten	120	24

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
Afschrijvingskosten		
- materieel	400	- 90
- immaterieel	300	348
Dotaties voorzieningen	0	0
Bijzondere lasten	0	0
Totaal lasten	17 151	863
Saldo	0	0

Kasstroomoverzicht

(Bedragen x € 1000)

Omschrijving	(1) Oorspronkelijk vastgestelde begroting	(2) Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
1 Rekening Courant RHB 1-1-2008 (incl. deposito)	4 469	- 469
2. Totaal operationele kasstroom	280	- 1 720
3a Totaal investeringen (-/-)	- 1 000	- 250
3b Totaal boekwaarde desinvesteringen (+)		90
3. Totaal investeringkasstroom	- 1 000	- 160
4a eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0
4b eenmalige storting door het moederdepartement (+)	0	0
4c aflossingen op leningen (-/-)	- 1 000	100
4d beroep op leenfaciliteit (+)	1 000	1 000
4. Totaal financieringskasstroom	0	1 100
5 Rekening Courant RHB 31-12-2008 (incl. deposito)	3 749	- 1 249

Toelichting:

Per eind 2007 was sprake van een tekort op de leenfaciliteit ten opzichte van de investeringen vaste activa van circa € 1 mln. Op grond hiervan is het beroep op de leenfaciliteit voor 2008 met € 1 mln. verhoogd.

Voedsel en Waren Autoriteit (VWA)

Begroting van baten en lasten

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
Baten		
Opbrengst moederdepartement	28 421	13 372
Opbrengst overige departementen	74 001	-
Opbrengst Diergezondheidsfonds	500	-
Opbrengst derden	56 625	- 7 125
Rentebaten	0	-
Bijzondere baten	0	-
Totaal Baten	159 547	6 247
Lasten		
Apparaatskosten		
- personele kosten	97 881	4 074
- materiële kosten	52 216	2 173
Rentelasten	1 150	- 94
Afschrijvingskosten		
- materieel	8 300	- 2 704
- immaterieel	0	1 880

Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
Dotaties voorzieningen	0	-
Bijzondere lasten	0	-
Totaal lasten	159 547	5 329
Saldo	0	918

Toelichting:

Opbrengst moederdepartement

De bijdrage moederdepartement wordt met € 13,4 mln. verhoogd. Van deze verhoging dient € 10 mln. enerzijds ter dekking van maatregelen die voortvloeien uit de Kabinetsreactie op de aanbevelingen van het rapport Hoekstra (kamerstuk 26 991, nr. 177), zoals de inzet van «vliegende brigades», het vergroten van de capaciteit en kwaliteit dierenartsen en herziening van de regeling preventies. Anderzijds dient de verhoging ter dekking van een tijdelijk financieel knelpunt in relatie tot het maatregelenpakket dat in de LNV begroting 2008 is aangekondigd om de begroting van VWA in 2011 in evenwicht te brengen.

Voorts heeft het Ministerie van VWS heeft in 2007 middels budgetoverheveling een bijdrage geleverd aan LNV van € 3,5 mln. ter oplossing van de financiële problematiek bij de VWA. Deze bijdrage wordt in 2008 bij het onderhavige wetsvoorstel aan de bijdrage VWA toegevoegd.

Opbrengst derden

De kostendekkende tarieven uit dit maatregelenpakket zijn in 2008 met 2 maanden vertraging ingevoerd. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt met de roodvleessector over een verhoging van de in rekening te brengen kosten in 2008 en 2009. Dit leidt nog niet tot volledige kostendekkendheid. Tenslotte zijn er op het principe van kostendekkendheid uitzonderingen gemaakt voor kleine bedrijven.

Kasstroomoverzicht

(Bedragen x € 1000)

Omschrijving	(1) Oorspronkelijk vastgestelde begroting	(2) Mutaties (+ of -) 1e suppletore begroting
1 Rekening Courant RHB 1-1-2008 (incl. deposito)	2 729	10 821
2. Totaal operationele kasstroom	8 300	94
3a Totaal investeringen (-/-)	- 9 730	500
3b Totaal boekwaarde		
3 desinvesteringen (+)	0	645
3. Totaal investeringkasstroom	- 9 730	1 145
4a eenmalige uitkering aan moederdepartement (-/-)	0	0
4b eenmalige storting door het moederdepartement (+)	0	0
4c aflossingen op leningen (-/-)	- 7 207	922
4d beroep op leenfaciliteit (+)	9 730	- 500
4. Totaal financieringskasstroom	2 723	222
5 Rekening Courant RHB 31-12-2008 (incl. deposito)	4 022	12 283